

ІНТЕРНЕТ ЯК ЧАСТИНА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В статті визначено особливі риси і характеристики Інтернету, які дозволяють цій мережі створювати середовище для здійснення ринкових відносин з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що формує додаткові ресурси і резерви соціально-економічного розвитку країни.

Ключові слова: Інтернет; ринкові відносини; соціально-економічний розвиток; інформаційна складова; бізнес-середовище.

Пенькова И.В., Богомолов О.И. Интернет как часть информационной составляющей национальной экономики

В статье определены особые черты и характеристики Интернета, которые позволяют этой сети создавать среду для осуществления рыночных отношений с использованием информационно-коммуникационных технологий, что формирует дополнительные ресурсы и резервы социально-экономического развития страны.

Ключевые слова: Интернет; рыночные отношения, социально-экономическое развитие, информационная составляющая, бизнес-среда.

Penkova I.V., Bogomolov O.I. Internet as a part of informative constituent of national economy

In the article there have been defined the special features of the Internet, that allow this network to create an environment for market relations realization on the basis of the informatively-communication technologies application. That forms additional resources and reserves of socio-economic development of a country.

Keywords: the Internet; market relations; socio-economic development; informative constituent; business-environment.

Мережа Інтернет, яку розроблено військовими і вченими США на рубежі 1960 і 1970 рр., стала доступною рядовим користувачам у всьому світі лише у 1995 році. Проте, за короткий проміжок часу ця мережа набула популярності не лише серед користувачів персональних комп'ютерів, але і серед різного роду комерційних структур. Зараз Інтернет являється відкритою мережею, яку можна використовувати як канал здійснення угод і продажі товарів і послуг, тобто ринкове середовище.

Одночасно використання відкритої мережі є ризикованим і іноді небезпечним за складності захисту конфіденційної інформації. З іншого боку, результатом відкритості є низькі витрати використання цієї мережі і її доступність, що зумовлює швидкі темпи її поширення під час комерційних угод суб'єктів національної економіки, що здійснюють господарчу діяльність у напруженому конкурентному середовищі. Все це надало підстав для перетворення Інтернету на бізнес-інструмент і обумовило потребу наукових досліджень з приводу новітніх законів і правил гри в інформаційному просторі національної економіки.

Проблемам функціонування Інтернету у якості бізнес-середовища і інформаційної складової національної економіки присвячу-

ють праці вітчизняні і зарубіжні вчені, так: В. Карпенко здійснює дослідження ринку користувачів інтернет-послуг в Україні [1], С. Попсулин оцінює ІТ-витрати в світі [2]. Однак обраній тематиці цієї статті достатньо рідко приділяється увага в наукових публікаціях, таким чином гострота проблема набуває потреби для обґрунтування теоретико-методичних положень з приводу економічних аспектів функціонування Інтернет.

Метою статті є визначення особливостей функціонування Інтернету як бізнес середовища і частини інформаційної складової національної економіки.

На сьогодні, темпи зростання кількості користувачів Інтернету вже перевищують загальносвітові (40-45% в Україні і 30-35%, відповідно у світі). Якщо у 2000 році чисельність унікальних користувачів становила 200 тис. чоловік на місяць, то вже наприкінці 2009 року їх налічувалося понад 15,309 млн. [1, с. 185]

За оцінками експертів аналітичного агентства IDC, найбільші темпи зростання ринку інформаційних технологій спостерігалися у країнах, що розвиваються. Зокрема, в азіатсько-тихоокеанському регіоні, за виключенням Японії, ІТ-витрати збільшилися на 10%. Прискорення темпів зростання відбувалося також у

Центральній та Східній Європі, Латинській Америці, Близькому Сході та Африці. Для порівняння: у 2011 р. зростання ІТ-витрат у розвинених країнах світу, зокрема США, Канаді, Західній Європі та Японії, не перевищували 5% [2].

Загалом, можна вважати, що розвиток телекомунікацій в Україні відбувається в оптимальному на сьогоднішній день напрямку, а саме поступового впровадження інноваційних технологій, зокрема мереж останнього покоління, розрахованих на перетворення інформаційних, мультимедійних, комп'ютерних форматів та сервісів, що сприяє розширенню Інтернет-аудиторії.

Швидкими темпами зростає й українській сегмент Інтернету. Кількість українських користувачів Мережі постійно збільшується, якщо наприкінці 2000 р. вона складала, за різними оцінками, від 320 до 370 тис. постійних користувачів (що, однак, становить менш як 1% дорослого населення України) і близько 300 тис. користувачів, що використовували Мережу час від часу, то на 1 січня 2006 р., відповідно до інформації Держкомстату України, рівень проникнення Інтернету в Україні, становив 1,5% від кількості жителів України – кількість користувачів Інтернету в Україні становить 711 тис. осіб. А за даними Мінтрансу зв'язку, кількість регулярних користувачів Інтернету в Україні в 2005 р. зросла до 18% жителів країни, у 2004 р. їх нараховувалося близько 8%, а вже у 2010 р. зафіксовано 15,3 млн. користувачів [3].

Згідно з даними Київського міжнародного інституту соціології (КМІС), у вересні 2013 р. 49,8% дорослого населення України користувалися Інтернетом. Таким чином, зростання числа користувачів триває навіть швидкішими темпами, ніж це прогнозувалося. Темп приросту протягом лютого 2012-жовтня 2013 рр. склав 16%, що поступається рекордному стрибку в 34% у період з березня 2011 по лютий 2012 року. Порівняно із розвинутими країнами Західної Європи та Північної Америки проникнення Інтернету в Україні відбувається повільніше. Наприклад, співставний з Україною рівень проникнення Інтернету (56%) був у США у травні 2013 року, тільки не серед усього дорослого населення, а у віковій групі 65 років та старше. Рівень проникнення Інтернету серед дорослого населення у США у 2013 році складає 85%, в Росії - 57%. Головні осі розбіжностей у поширенні Інтернету в Україні залишаються незмінними, це вік і тип поселення.

Перманентно простежується лінійна зворотна залежність між віком і використанням Інтернету. Чим молодший вік, тим вище проникнення Інтернету. Подібні розбіжності суттєво впливають не лише на форми споживання інформації, а і на її зміст, що експерти КМІС вважають потенційною загрозою поглиблення непорозуміння між поколіннями. За останні кілька років диспропорції проникнення Інтернету в населених пунктах різної величини помітно згладилися, а саме значно відстає у поширенні Інтернету сільська місцевість, мешканці якої частіше посилаються на обмеження технічних можливостей підключення малонаселених пунктів [4].

Значно збільшився обсяг інформаційних ресурсів, доступних в Інтернеті. Якщо на початок 1999 р. такі ресурси розміщувались на 1400 веб-серверах, на кінець 2004 р. – вже на 13 тис. 268 серверах. Урізноманітнилось інформаційне наповнення серверів: за кількістю хостів Україна посідає вже 28 місце в Європі і 45 – у світі. Але з огляду на вітчизняний науковий, технічний та виробничий потенціал ці досягнення все ж є доволі скромними [5].

Аналогічно перспективною є ситуація з провайдерами Інтернет-послуг. У 2013 році доходи від надання доступу до мережі інтернет українцям склали майже 3 мільярди гривень. Про це йдеться в повідомленні Державної служби статистики. У порівнянні з минулим роком показник збільшився майже на 12%. Або ж на 300 мільйонів гривень. Одночасно, сукупний дохід українських інтернет-провайдерів за 2013 збільшився на 5% і склав 4,5 млрд. грн. Цінова конкуренція провайдерів у країні дуже жорстка, тому в Україні дуже дешевий інтернет. І збереження діючих правил гри, без введення додаткових податків, дозволить надавати більш якісні сервіси, вважає експерт. Населення починає користуватися більш різноманітною кількістю інтернет-сервісів. І це сприяє зростанню валових показників по галузі, яка в свою чергу забезпечує швидкий рух інформації, підвищуючи ефективність економіки країни в цілому. Нагадаємо, за I півріччя 2013 року Україна також наростила обсяги експорту послуг у сфері телекомунікацій, комп'ютерних та інформаційних послуг на 180 мільйонів доларів [6].

Консалтингова група E&C і Forbes [7] підвели підсумки першої половини 2013 року на ринку фіксованого інтернет-доступу. За останні шість місяців ринок виріс на 3,7% - до 7,06 млн. абонентів. Рік тому він ріс трохи швидше

- плюс 6,9% в січні-червні 2012-го.

Десятка видатних провайдерів продовжує відриватися від переслідувачів: в першому півріччі вони росли майже удвічі швидше за ринок - на 5,8%. Усім представникам топ-10 вдалося наростити число підключень. Лідери росту - «Київстар» (12,5%), «Фрегат» (11,7%) і «Тенет» (10,4%). Менше всього збільшилася абонентська база «Тріолана» - на 0,8%. За підсумками півріччя в топ-10 провайдерів (табл. 1) відбулася лише одна зміна: київський «Ланет» випередив групу компаній Airbites (об'єднує декількох провайдерів в Західній Україні).

Таблиця 1

Топ-10 провайдерів на ринку широколинійного інтернету України у 2013 р. (кількість користувачів)

№	Провайдер	на 01.01.2013	на 01.07.2013
1	«Укртелеком»	1 541 000	1 606 000
2	«Київстар»	629 300	709 900
3	«Воля»	534 300	550 000
4	«Тріолан»*	211 300	213 000
5	«Датагруп»	170 000	174 000
6	«Вега»	150 000	152 700
7	«НПП «Тенет»	108 200	119 800
8	«Фрегат СП»	98 600	110 400
9	«Фрінет»	85 000	90 900
10	«Ланет»	76 000	85 000

*Включені усі компанії, що раніше працювали під брендом «Тріолан». Можлива зміна показників, пов'язана з передбачуваною реструктуризацією групи

На відміну від ринку мобільного зв'язку, у фіксованому Інтернеті для домогосподарств спостерігається бурхливий зріст.

Частково цей процес обумовлений відсутністю доступу для більшості жителів України до мобільного Інтернету за технологією 3G/LTE. Інтернет по оптичному волокну працює 24 години в добу, не залежить від якості сигналу або перевантаження сотів, швидкість прийому/передачі - до 100 Мбіт/с, а плата за такий продукт в Україні є цілком доступною.

Одночасно ринок фіксованого Інтернету залишається дуже фрагментованим, і швидше за все, тут триватиме консолідація дрібних гравців. Проблемаю ринку є відсутність регулювання в розрізі гравців і їх мереж, а також нестатність контролю легальності роботи місцевих операторів. Безліч дрібних провайдерів, знаходячись в тіні, мають можливість застосувати ціновий демпінг, не сплачуючи податки і інші обов'язкові платежі.

Позитивну динаміку зростання Інтернету в Україні підтверджують дані зростання трафіку: якщо 1999 р. трафік зріс на 4%, то 2000 р. – вже на 9%, а на 2005 р. – 45% порівняно з 1999 р. Але різке зростання трафіку спостерігається нині, за період 2009-2011 рр. воно склало 1000%, що дозволило Україні зайняти 5-те місце в Європі за обсягом трафіку. Загальна пропускна здатність зовнішніх каналів, використовуваних українськими операторами для доступу до зарубіжних інформаційних ресурсів, перевищила 90 Мбіт/с [8; 9].

Для порівняння нами вибрані розвинені країни і країни СНД. Число користувачів Інтернет в Україні в 2011 р. склало 30,3 на 100 жителів, в порівнянні з 2006 р. їх число зросло більш ніж в 6,7 разів, що є найшвидший зростанням з усіх представлених країн. Проте, це найменше користувачів мережі з усіх даних країн в 2011 р.; у Росії зріст склав 2,7 рази, у Білорусії - 2,4 рази. В Україні на 100 жителів в 2011 р. припадало 123 мобільних абонентів, їх число в порівнянні з 2006 р. зросло на 15%, тоді як в США і Франції - на 24%. Найбільше число підключень - Росія - 179.

Все більшою проблемою є селекція необхідної інформації, що отримується з Інтернет. Користувач, задавши пошуковій системі тему, у відповідь отримує безліч посилань, де вона освітлюється. Люди, що приймають рішення, нерідко нарікають на недолік надійної інформації, але найчастіше вони просто не в змозі осмислити усі відомості і просто в них «тонуть».

Також Інтернет сприяє поширенню «піратських» комп'ютерних програм. Міжнародна асоціація виробників програмного забезпечення (BSA - Business Software Alliance) у своєму звіті за 2009 р. відмічає найвищий рівень Інтернет-піратства в Росії, на другому місці - Туреччина, на третьому - Бразилія і Мексика, найнижчий рівень - в США. У США жорсткіше законодавство для комп'ютерних піратів. Наприклад, в серпні 2009 року BSA оголосила, що виграла \$ 210 563 за рішенням окружного суду США для північного округу Каліфорнії проти Метью Миллера в Ньюарке, штат Делавер, який продавав нелегальні копії програмного забезпечення на Інтернет-аукціоні. У 2003 р. BSA оцінила обсяг встановлених у всьому світі неліцензійних програм, він склав 29 млрд. доларів або 60% об'єму усього встановленого ліцензійного програмного забезпечення (він оцінюється в 51 млрд. доларів).

На світовому ринку персональних комп'ютерів, 2010 рік був переломним роком. Уперше постачання ПК в країнах, що розвиваються, випереджають розвинені країни, досягнувши 174 млн. в порівнянні з 173 мільйонів в розвинених країнах. Це, у свою чергу, привело до стрибка комп'ютерного піратства, яке збільшилося на 14 відсотків у всьому світі в 2010 році і досягло 59 млрд.дол. Цей показник майже в два рази вище в реальних цінах 2003 роки.

Вже до середини 2000-х років Інтернет поширився і серед українців. У 2005 р. аудиторія

уанета перевищила 5 млн користувачів. Це і стало основою для динамічного росту онлайн-торгівлі. У 2005 р. кількість інтернет-магазинів виросла в п'ять разів і досягла 500. У 2008 р. налічувалося вже більше 3000 сервісів онлайн-торгівлі, в 2009 р. - 5500, а в 2010 р. ця цифра перевищила 6000. В цілому витрати на інформатизацію в Україні зростають, порівняно з 2005 р. у 2009 р. більш ніж у два рази, що звичайно не відповідає стрімким тенденціям розвитку ІКТ (рис. 1) [10].

Рис. 1. Витрати на інформатизацію в Україні, млн. грн.

Згідно з даними Всесвітнього економічного форуму, з погляду конкурентоспроможності економіки, готовності і здатності використовувати переваги інформаційно-комунікаційних технологій Україна зараз посідає тільки 89 місце (із 139 досліджених країн). Вона посту-

пається таким країнам з колишнього СРСР, як Естонія (33), Литва (47), Латвія (70), Росія (63) і Казахстан (72). Але у різних рейтингах, що стосуються ІКТ позиції Україні відносно однакові, що відображено у табл. 2 [11].

Таблиця 2

Рейтинг України за індексами, що стосуються ІКТ

Індекс	Україна (порівняно із сукупною кількістю країн)
Глобальний індекс конкурентоспроможності 2010-2011 (WEF Global Competitiveness Index)	89 (139)
Індекс технологічної готовності 2010-2011 (WEF Technological Readiness Index)	83 (139)
Індекс мережевої готовності 2010-2011 (WEF Networked Readiness Index)	90 (138)
Готовність уряду (Government readiness)	122 (138)
Використання урядом (Government usage)	75 (138)
Рейтинг за електронною готовністю 2010 (EIU eReadiness Ranking)	64 (70)
Індекс електронного уряду ООН 2010 (UN e-Government Index)	54 (192)

Те, що виглядає як значний прогрес відносно початкового періоду розвитку Інтернету в Україні, відносно європейських чи світових показників, а особливо показників, які може й повинна мати Україна, виглядають занадто скромно. Слід мати на увазі, що відставання у

галузі інформаційних технологій, які працюють одночасно і для внутрішніх потреб країни, і на експорт, означатиме поступове зростання імпорту таких технологій.

Тож, якщо не залучати інвесторів в галузь інформаційних технологій, це означатиме згодом превалювання імпортерів [12].

Зміни внаслідок впровадження глобальної

інформатизації вражаючи. Але Україна має подбати про комплексний, продуманий підхід до цього процесу, аби очікувані вигоди інформаційного суспільства підвищили рівень життя її громадян, і стан держави в цілому [13, с. 53-59].

Політика, проваджувана зараз державою, має вірний напрям: закони, нормативні акти та документи, ухвалені протягом останніх років, здійснюють планомірне планування шляху подальшого розвитку інформаційно-телекомунікаційної галузі та впровадження інформаційних технологій у найважливіших сферах життєдіяльності суспільства.

Інформаційна цивілізація, як вже було відмічено, є добою знань. А знання не бувають вітчизняними чи зарубіжними. Коли вони перетворюються на головний ресурс, то економіка, політика, та й практично всі інші суспільні інститути трансформуються у світові. На шляху до такої повної глобалізації взаємозалежність країн багаторазово зростає. Проте ці процеси не означають для України можливості втрати національної самобутності у наднаціональному і наддержавному гіперпросторі. Навпаки, Інтернет надає можливість збільшити культурне розмаїття, котре є однією з властивостей і переваг інформаційного суспільства, посилити культурний обмін між країнами світу.

Інтеграція України до інформаційного світу починається перш за все з Європейського інформаційного простору, де провідна роль відводиться Європейській інформаційній мережі з міжнародних стосунків та регіональних досліджень [14; 15]. Стратегічною метою цієї міжнародної системи є реалізація одного з найефективніших шляхів інтеграції країн Західної та Східної Європи, а саме – інтеграції у сферу інформатизації.

Для України інформатизація відповідає не лише шляху до європейської інтеграції, але й до економічного добробуту. Стратегічними задачами є формування єдиного інформаційного простору України, розвиток ринку інформаційних послуг, забезпечення інформаційної підтримки процедур прийняття рішень на всіх рівнях управління, розвиток індустрії інформаційних технологій, формування інформаційної культури населення і створення умов для повного, достовірного і своєчасного надання інформації, необхідної громадянам, створення системи трансграничного інформаційного обміну, що реалізує взаємний доступ до вітчизняних і закордонних баз даних. Скла-

дність процесу інформатизації країни обумовлена тим, що розв'язувані задачі лежать у двох рівнях: одні пов'язані з перспективами розвитку території, другі мають оперативний характер.

Міжнародна економічна кон'юнктура сприяє саме такому розвитку подій: більшість економістів очікує, що протягом наступного десятиріччя стимульоване технологіями зростання (економіки, зайнятості) відбудеться саме у країнах, що розвиваються.

Дослідження Інтернету як частини інформаційної складової національної економіки довело, що українській сегмент Інтернету зростає швидкими темпами, оскільки: спостерігається позитивна динаміка кількості українських користувачів; збільшився обсяг інформаційних ресурсів, доступних в Інтернеті. перспективною є ситуація з провайдером Інтернет-послуг; незважаючи на тривалу світову фінансово-економічну кризу, число користувачів не тільки Інтернет, але й абонентів мобільного зв'язку безперервно зростає. Одночасно, обґрунтовано, що Україні до того, як забезпечити соціально-економічний розвиток за рахунок переходу до інформатизованих партнерських взаємин з бізнесом та громадянами, потрібно подолати значні економічні проблеми, зокрема структурні.

Подальші дослідження автори планують присвятити визначенню методів і інструментів обґрунтування стратегічних напрямів інтенсифікації соціально-економічного розвитку країни в рамках світових тенденцій становлення інформаційного суспільства

ЛІТЕРАТУРА

1. Карпенко В.Л. Дослідження ринку користувачів інтернет-послуг в Україні / В.Л. Карпенко // Вісник Хмельницького національного університету. - 2010. - № 4. - Т. 1. – С. 185-189.

2. Попсулин С. ИТ-расходы в мире выросли за 2010 год на 8% / С. Попсулин // [Электронный ресурс]: - Режим доступа: http://www.cnews.ru/reviews/free/2010/articles/articles_9.shtml

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. В 2013 році кількість Інтернет-користувачів в Україні склала половину населення // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.unian.ua/society/846299-v-2013-rotsi-kilkist-internet-koristuvachiv-v-ukrajini-sklala-popolovinu-naselennya.html>

5. Science and Technology center in Ukraine. Annual Reports 2001, 2002, 2003, 2004. – Kyiv, 2002-2005. – 69; 33; 28; 34 p.; The Hotel Price Index™. Re-

view of global hotel prices: 2010. [Електронний ресурс] / Hotels.com, 2010. – 32 p. – Режим доступу: www.hotels.com.

6. Українці користуються дедалі більш різноманітними інтернет-сервісами – експерт // Голос столиці: [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://newsradio.com.ua/2013_12_30/Ukrainc-koristujutsja-dedal-b-lsh-r-znoman-tnimi-nternet-serv-sami-ekspert/

7. Топ-10 інтернет-провайдерів України. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://forbes.ua/business/1357141-top-10-internet-provajerov-ukrainy>

8. Digital Planet 2010. The Global Information Economy: Executive Summary / The World Information Technology and Services Alliance. – Vienna: WITSA, 2010. – 25 p.

9. Information Economy Report 2011: ICTs as an Enabler for Private Sector Development / UNCTAD. – Switzerland, Geneva: United Nations, 2011. – 148 p.

10. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник. – К.: ДП „Інформаційно-видавничий центр Держстату України”, 2011. – 282 с. – ISBN 978-966-2224-22-1.

11. The Global Competitiveness Report 2010-2011/ World Economic Forum. – Geneva, Switzerland, 2010. – 501 p.

12. Ходикіна В. В. Складові готовності держави до формування інформаційного суспільства / В. В. Ходикіна, Н. В. Зайцева // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Економічна серія. – 2007. – №786. – С. 29-32.

13. Андрієнко В.М. Фундаментальні підходи до питання розвитку інформатизації національної економіки України / В.М. Андрієнко // Моделювання регіональної економіки: Зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2008. – №2(12). – С. 53-59.

14. Послання Президента України до Верховної Ради України «Європейський вибір: концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки». - [Електронний ресурс] - Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.

15. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку завдань (проектів) Національної програми інформатизації на 2011 рік, їх державних замовників та обсягів фінансування» від 03.08.2011 № 740-р. // zakon.rada.gov.ua.

REFERENCES

Andrienko, V.M. Fundameltalni pidkhody do pytan-nia rozvytku informatizatsii natsionalnoi ekonomiky Ukrainy [Fundamental approaches to the development of informatization of the national economy of Ukraine]. Modelirovanie regionalnoi ekonomiki, no. 2(2008): 53-59.

«V 2013 rotsi kilkist Internet-kotystuvachiv v Ukraini sklala polovinu naseleennia» [In 2013 the number of Internet users in Ukraine amounted to half of the population]. <http://www.unian.ua/society/846299-v-2013->

rotsi-kilkist-internet-koristuvachiv-v-ukrajini-sklala-polovinu-naseleennya.html

Digital Planet 2010. The Global Information Economy: Executive Summary / The World Information Technology and Services Alliance. – Vienna: WITSA, 2010.

Information Economy Report 2011: ICTs as an Enabler for Private Sector Development / UNCTAD. – Switzerland, Geneva: United Nations, 2011.

Karpenko, V.L. «Doslidzhennia rynku korystuvachiv internet poslug v Ukraini» [Investigation of Ukrainian Internet-service users market]. Vestnik Khmel'nitskogo natsionalnogo universitetu, no. 4 (2010): 185-189.

Naukova ta innovatsiina diialnist v Ukraine [Scientific and innovative activity in Ukraine]. Kiev: Informatsiyno-vydavnychui tsentr Derzhstaty Ukrainy, 2011.

«Ofitsialny sayt Derzhavnoy sluzhby Ukrainy» [Official web-site of State service of statistics of Ukraine]. <http://www.ukrstat.gov.ua>

Popsulin, S. «IT-raskhody v mire vyrosli zaa 2010 gog na 8%» [IT-charges increased by 8% in 2010 in the world]. http://www.cnews.ru/reviews/free/2010/articles/articles_9.shtml

«Poslanie Prezidenta Ukrainy do Verkhovnoi Rady Ukrainy «Yevropeyskyi vybir: kontseptyalnye zasady strtegii ekonomicheskogo ta sotsialnogo rozvytku Ukrainy na 2002 – 2011 roky» [Letter of President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine "European Choice: Strategy of economic and social development of Ukraine for 2002-2011"]. zakon.rada.gov.ua.

«Rosporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennia pereliku zavdan (proektiv) Natsionalnoi programy snformatizatsii na 2011 rik, yikh derzhavnykh zamovnykiv ta obsagiv finansuvania 03.08.2011 № 740-r» [Order of Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the list of tasks (projects) of the National Informatization Program in 2011, their customers and public funding" from 03.08.2011 № 740-p.] // zakon.rada.gov.ua.

«Science and Technology center in Ukraine». Annual Reports 2001, 2002, 2003, 2004. – Kyiv, 2002-2005. – 69;33; 28; 34 p.; The Hotel Price Index™. Review of global hotel prices: 2010. [Електронний ресурс] / Hotels.com, 2010. – 32 p. www.hotels.com.

The Global Competitiveness Report 2010-2011/ World Economic Forum. – Geneva, Switzerland, 2010.

«Top-10 internet-provaiderv Ukrainy» [Top-10 Internet-providers in Ukraine]. <http://forbes.ua/business/1357141-top-10-internet-provajerov-ukrainy>

«Ukrainci korystuyutsia dedali bilsh riznomanitnymi internet-servisami – ekspert» [Ukrainians ever more use various Internet-services - expert]. Golos stolitsi. http://newsradio.com.ua/2013_12_30/Ukrainc-koristujutsja-dedal-b-lsh-r-znoman-tnimi-nternet-serv-sami-ekspert/

Khodukina, V.V., and Zaitseva, N.V. «Sklovodi gotovnosti derzhavy do formuvannia infprmatsionnogo suspilstva» [Constituents of state readiness for formation of information society]. Vistnik Kharkovskogo nat-

ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ

*sionalnogo universitetu imeni V.N. Karazina. no 786
(2007): 29-32.*

Пенькова Инесса Вячеславовна,

д.э.н., профессор,

E-mail: panacea_inessa@mail.ru

Богомолов Олег Игоревич,

аспирант,

Донецкий национальный технический

университет,

E-mail: panacea_inessa@mail.ru

Penkova Inessa Vjacheslavovna,

Doctor of Economics, Professor

E-mail: panacea_inessa@mail.ru

Bogomolov Oleg Igorevich,

postgraduate student,

Donetsk National Technical University,

E-mail: panacea_inessa@mail.ru